

Zápis z 22. zasedání Monitorovacího výboru Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (MV OP VVV)

Datum konání: 6. května 2021
Místo konání: online formou prostřednictvím aplikace Zoom
Účastníci jednání: členové, pozorovatelé a hosté MV OP VVV dle prezenční listiny
Předsedající: **PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D.**

Program:

9:00 – 9:30 Registrace
9:30 – 9:45 Zahájení, úvodní slova
9:45 – 9:55 Hlavní události od minulého MV OP VVV – *informace*
9:55 – 10:05 Přehled čerpání a predikce, plnění pravidla N+3 – *informace*
10:05 – 10:15 Revize OP VVV – *k projednání a schválení*
10:15 – 10:25 Výroční zpráva o implementaci OP VVV za rok 2020 – *k projednání a schválení*
10:25 – 10:35 Pololetní vyhodnocení Strategického realizačního plánu na rok 2021 – *na vědomí*
10:35 – 10:45 Komunikační aktivity – *informace*
10:45 – 10:50 Úvodní informace k realizaci individuálních systémových projektů (IPs)
10:50 – 11:05 Projekt IPs – Modernizace odborného vzdělávání (MOV) – NPI ČR – prezentace příjemce
11:05 – 11:20 Projekt IPs – Systémová podpora implementace a řízení Národní RIS3 – MPO – prezentace příjemce
11:20 – 11:35 Projekt IPs – Podpora budování kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v předškolním a základním vzdělávání – Podpora práce učitelů (PPUČ) – NPI ČR
11:35 – 11:55 Evaluace OP VVV – *informace*
11:55 – 12:05 Diskuse k IPs
12:05 – 12:20 Informace o přípravě OP JAK – *informace*
12:20 – 12:30 Různé, rozloučení

Začátek jednání v 9:35

Zahájení, úvodní slova

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) přivítal přítomné na 22. zasedání MV OP VVV, na kterém bude představen velký progres v implementaci programu, který se projevuje jak na straně poskytovatele podpory, tak i na straně příjemců podpory, a to zejména v tom, že výsledky dosažené v projektech jsou již viditelné.

Přestože je OP multifundový s ex-ante financováním, daří se mu také ve finanční oblasti, což potvrzuje skutečnost, že certifikace, která proběhne v květnu, již naplní pravidlo N+3 pro rok 2022. Ocenil úsilí na straně příjemců podpory a také administrativních pracovníků, kteří zvládají množství práce včetně toho, aby návaznost OP VVV a příštího programového období byla co nejsnazší. V současné době kromě jednání k Operačnímu programu Jan Amos Komenský (OP JAK) probíhají také jednání k nastavení komplementarit a provazeb mezi Národním plánem obnovy a Fondem pro spravedlivou transformaci. Konstatoval, že vzhledem k masivnímu projevu pandemie byly školy v České republice bohužel uzavřeny nejdéle ze všech zemí Evropské unie, a vyjádřil přesvědčení, že po současném uvolnění se vše bude vyvíjet pozitivně a školský život se ještě před koncem června vrátí do standardní situace.

Cinzia Masina (EK, DG EMPL) vyjádřila potěšení, že se může účastnit tohoto zasedání, které se koná proto, abychom zhodnotili, čeho bylo dosaženo a co je třeba dále udělat. Ocenila, že implementace programu pokračuje velice dobře, což by chtěla zvláště vyzdvihnout, protože všichni procházejí velmi náročným obdobím, které klade velké výzvy. Zvláště děti, které nemohou navštěvovat školy, jsou v obtížné situaci a všichni se snaží udělat, co je v jejich silách, aby nikdo nezůstal stát mimo. Informovala o nejnovějším vývoji týkajícím se příštího programového období. Legislativa dosud není formálně přijata, ale po třech letech usilovné práce se dostává do finální fáze a Evropský parlament o ní bude hlasovat v červnu s tím, že nabytí její účinnosti se očekává na konci června. Česká republika je velmi pokročilá v přípravě nového programového období, a taktéž budou velmi důležitá nadcházející vzájemná jednání.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) představil program zasedání (dle prezentace snímky č. 3–4). K programu nebyly vzneseny žádné připomínky a byl konsensuálně schválen. Upozornil, že z jednání je pořizován za účelem zpracování zápisu zvukový záznam.

Hlavní události od posledního MV OP VVV

Mgr. Aneta Caithamlová (místopředsedkyně MV) uvedla, že alokace OP VVV je již plně zazávkována a proto již žádné nové výzvy od prosincového zasedání MV nebyly vyhlášeny. V současné době probíhá příprava nového programového období a administrace projektů z již vyhlášených výzev. Dle prezentace (snímky č. 6–9) představila probíhající výzvy, dopad pandemie na realizaci projektů ve všech prioritních osách (PO) a také opatření Řídicího orgánu (ŘO) zavedená ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj (MMR) a Evropskou komisí (EK) pro zmírnění dopadů pandemie na realizaci projektů. Dodala, že nově je umožněna distanční mobilita také u projektů podpořených na základě výzvy Zvyšování kvality interních grantových schémat na VŠ.

Dále dle prezentace (snímky č. 10–16) představila stav čerpání finančních prostředků programu k 30. dubnu 2021 a konstatovala, že finanční čerpání OP VVV je velmi dobrém stavu.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) zdůraznil úsilí ŘO uskutečnit opatření, která umožňují neohrozit realizaci projektů. Poukázal na problémy, které musí příjemci řešit, jako jsou

zpoždění zakázek či nemožnost realizovat některé aktivity. Téměř ve všech případech se povedlo nalézt řešení, což dokazuje i to, že nedošlo k propadu čerpání. Následně otevřel rozpravu.

Mgr. Sri Kumar Vishwanathan (Vzájemné soužití, o.p.s.) uvedl, že realizátoři projektů čelí obtížím vyplývajícím z nutnosti se okamžitě přizpůsobit vládním nařízením, na která nezvládají včas reagovat, a nestíhají v dostatečném předstihu informovat ŘO o rušení akcí, za což jim hrozí finanční postihy. Je mu známo mnoho organizací, které si stěžují na komunikaci s ŘO. Informoval o záměru na následujícím zasedání MV předložit komplexní informace týkající se spolupráce příjemců s ŘO.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) poděkoval za příspěvek a uvedl, že jak již bylo zmíněno, některé projekty mohou mít problémy, ale ŘO se snaží komunikací s příjemci a nastavenými opatřeními negativním dopadům předcházet. ŘO neobdržel žádné stížnosti na systémová pochybení. Dodal, že všichni se musí řídit platnou legislativou a snahou ŘO je hledat ve spolupráci s příjemci všechna možná řešení. Požádal o vyjádření pana ředitele Tvaroha z odboru administrace projektů regionálního školství.

Mgr. Stanislav Tvaroh (ředitel odboru administrace projektů regionálního školství) uvedl, že při řešení situací, které vznikly v době pandemie (tj. od 1. února 2020), je ŘO velmi vstřícný. V souvislosti se šířením koronaviru byl vydán Metodický dopis k Pravidlům pro žadatele a příjemce, který umožňuje příjemcům řešit dopady se zpětnou účinností k 1. únoru 2020. Dále byl vydán *Metodický dopis – zjednodušení* ke všem verzím obecné i specifické části Pravidel pro žadatele a příjemce, který umožňuje provádět další kroky reagující na omezení vyplývající z pandemie. Jsou však případy, kdy se příjemci prostřednictvím těchto opatření snaží napravit pochybení vzniklá před začátkem pandemie a takovéto jednání ŘO nemůže akceptovat. K řešení veškerých situací, které vznikly po vypuknutí pandemie a které jsou náležitě v projektu ošetřeny prostřednictvím změnového řízení a lze na ně aplikovat opatření z metodických dopisů, hledá ŘO maximálně vstřícný přístup a snaží se najít konstruktivní řešení akceptovatelné pro obě strany. I ŘO má zájem, aby projekty, v původní nebo upravené podobě, byly úspěšně zrealizovány, byly prospěšné a naplnily své cíle.

Mgr. Sri Kumar Vishwanathan (Vzájemné soužití, o.p.s.) uvedl, že jím zmíněné případy se nedotýkaly situace před pandemií. Přislíbil na příštím zasedání MV předložit komplexní pohled na spolupráci ŘO s nevládními nestátními organizacemi (NNO), kterou NNO považují za nevstřícnou.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) vzal na vědomí předložené informace. Připomněl, že se ŘO při administraci projektů řídí právním řádem ČR a také povinnostmi, které jsou stanoveny v Rozhodnutí o poskytnutí dotace. Požádal o předložení konkrétních důkazů včetně toho, co negativního se stalo, že NNO považují jednání ŘO za nevstřícné, protože ŘO se snaží maximálně vycházet vstříc všem příjemcům. Přislíbil, že k zaslaným stížnostem se ŘO vyjádří. Upozornil, že úkolem MV není řešit dílčí problémy či sankce u jednotlivých projektů, a připomněl, že ke krokům ŘO existují opravné mechanismy.

Revize OP VVV

Mgr. Aneta Caithamlová (místopředsedkyně MV) dle prezentace (snímek č. 17) představila navrženou revizi OP VVV, která souvisí s mimořádnými opatřeními pro využití fondů ESI v reakci na rozšíření onemocnění COVID-19, tzv. iniciativou CRII+. Změna spočívá v úpravě tabulky 18a: Plánu financování. Revizí dochází k navýšení míry spolufinancování z evropských prostředků ze stávajících 50 % na 100 % u alokace ESF v PO3 pro území VRR (Prahy). Z pohledu příjemců se jedná o technickou změnu. Tato změna může pomoci státnímu rozpočtu ČR, ale nejedná se o změnu, která by měla za následek uvolnění

další alokace pro vyhlášení nové výzvy. Dodala, že zasláné připomínky k návrhu revize OP VVV byly zapracovány a členové MV obdrželi vypořádání v rámci aktualizovaných podkladů pro jednání.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) otevřel rozpravu k revizi OP VVV. Vzhledem k tomu, že nebyl vznesen žádný dotaz, navrhl usnesení (dle prezentace snímek č. 18) a požádal o hlasování. Usnesení bylo hlasy všech přítomných členů přijato.

Monitorovací výbor OP VVV

schvaluje navrženou revizi programového dokumentu OP VVV ve znění podkladového materiálu č. 2.2 pro 22. zasedání MV OP VVV

a pověřuje ŘO OP VVV předložit ji Evropské komisi ke schválení.

Hlasování: Pro 28, proti 0, zdržel se 0.

MV OP VVV schválil Usnesení č. 1 v příloze zápisu.

Výroční zpráva o implementaci OP VVV za rok 2020

Mgr. Aneta Caithamlová (místopředsedkyně MV) představila dokument Výroční zpráva o implementaci OP VVV za rok 2020, který bude po projednání a schválení členy MV předán ke schválení EK prostřednictvím informačního systému SFC2014. Zasláné připomínky byly zapracovány a členové MV obdrželi vypořádání v rámci aktualizovaných podkladů pro jednání.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) otevřel rozpravu k Výroční zprávě o implementaci OP VVV za rok 2020. Vzhledem k tomu, že nebyl vznesen žádný dotaz, navrhl usnesení (dle prezentace snímek č. 21) a požádal o hlasování. Usnesení bylo hlasy všech přítomných členů přijato.

Monitorovací výbor OP VVV

schvaluje předložený dokument „Výroční zpráva o implementaci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání za rok 2020“ ve znění podkladového materiálu č. 3.2 pro 22. zasedání MV OP VVV

a pověřuje Řídicí orgán OP VVV předložit Výroční zprávu Evropské komisi a v jejím konečném znění zohlednit připomínky Evropské komise či provést nutné technické úpravy v souvislosti s administrací zprávy v informačních systémech MS2014+ a SFC2014.

Hlasování: Pro 29, proti 0, zdržel se 0.

MV OP VVV schválil Usnesení č. 2 v příloze zápisu.

Pololetní vyhodnocení Strategického realizačního plánu na rok 2021

Mgr. Aneta Caithamlová (místopředsedkyně MV) dle prezentace (snímek č. 23) představila Pololetní vyhodnocení Strategického realizačního plánu na rok 2021. Dodala, že z důvodu vyčerpané alokace již není jeho součástí Harmonogram výzev OP VVV pro rok 2021.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) otevřel rozpravu k Pololetnímu vyhodnocení Strategického realizačního plánu na rok 2021. Vzhledem k tomu, že nebyl vznesen žádný dotaz, navrhl

usnesení (dle prezentace snímek č. 24) a požádal o hlasování. Usnesení bylo hlasy všech přítomných členů přijato.

Monitorovací výbor OP VVV

bere na vědomí předložené Pololetní vyhodnocení Strategického realizačního plánu na rok 2021 ve znění podkladového materiálu č. 4.2 pro 22. zasedání MV OP VVV.

Hlasování: Pro 29, proti 0, zdržel se 0.

MV OP VVV schválil Usnesení č. 3 v příloze zápisu.

Komunikační aktivity OP VVV

Bc. Jan Frisch (ředitel odboru technické pomoci) dle prezentace (snímky č. 26–25) seznámil členy MV s komunikačními aktivitami OP VVV realizovanými od prosince 2020. Bylo vydáno jarní číslo newsletteru NoVVVinky, které je k dispozici na webových stránkách OP VVV <https://opvvv.msmt.cz/balicek-dokumentu/novvvinky-01-2021-2.htm>. Dále probíhaly facebookové soutěže s cílem propagovat Databázi výstupů OP VVV, které se osvědčily. Předpokládá se, že facebooková soutěž bude doprovázet také mediální kampaň.

Dodal, že je průběžně doplňována Mapa projektů OP VVV i Databáze výstupů projektů OP VVV. Proběhly testimoniály s realizátory projektů, které budou využity v rámci doprovodných aktivit k mediální kampani.

Hlavní komunikační aktivitou je připravovaná mediální kampaň, která proběhne na internetu, v tisku a na vybraných sociálních sítích. Veřejnost se setká s projekty realizovanými v konkrétním kraji a prostřednictvím prokliku, příp. webové stránky, se bude moci dostat na webovou stránku kampaně s ostatními videi projektů.

V rámci plánované aktivity navazující na mediální kampaň představil připravovanou putovní výstavu fotografií, vlastní mikrostránku k mediální kampani a facebookové soutěži. Informoval, že probíhá příprava a spuštění webových stránek OP JAK.

Členům MV byla představena dvě videa – jedno zaměřené na oblast vědy k Národnímu superpočítačovému centru IT4INNOVATIONS v Ostravě a druhé vztahující se k regionálnímu školství z Gymnázia Velké Meziříčí.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) otevřel rozpravu k publicitě OP VVV a přislíbil zaslání videí k mediální kampani OP VVV z celé ČR a všech oblastí podpory OP v profesionální kvalitě po jejich finálním dokončení.

Cinzia Masina (EK, DG EMPL) ocenila diverzitu, která se odráží ve videích. Vyjádřila podporu pro přípravu dalších videí ze života lidí z minorit.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) vysvětlil, že ŘO se snažil ukázat projekty i jejich dopad co nejpestřeji. Natáčení videí bylo zkomplikované pandemickou situací a některá z nich se natáčela prostřednictvím aplikace Zoom i distančně.

Pavel Tychtl (EK, DG EMPL) se dotázal na způsob výběru projektů a na způsob jejich zveřejňování s ohledem na to, že se jedná o 14 projektů, které reprezentují jednotlivé regiony a zároveň jednotlivá témata programu.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) odpověděl, že se jedná o výběr z pohledu ŘO provedený na základě zkušeností pracovníků útvarů administrace a evaluací, kteří mají detailní přehled o úspěšnosti projektů a vytypovali projekty, kterými lze demonstrovat, čeho se dá pomocí projektů dosáhnout a kam se může posunout výzkumná organizace nebo škola do budoucna. O zodpovězení druhého dotazu požádal ředitele odboru technické pomoci OP VVV.

Bc. Jan Frisch (ředitel odboru technické pomoci) vysvětlil, že kampaň je postavena regionálně. Po připojení na sociální síť se objeví projekt daného kraje, případně dva projekty z okolních krajů. Videá ještě nejsou zveřejněna, zatím prochází finalizací a po jejich schválení budou předána realizátorovi k umístění do mediálního prostoru. Kampaň bude spuštěna v červnu.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) poukázal na regionální přínos mediální kampaně, prostřednictvím které budou občané obeznámeni s projekty ze svého okolí.

Pavel Tychtl (EK, DG EMPL) se dotázal, zda jsou také obsažena videa z projektů, které přispívají k řešení negativních dopadů koronavirové situace.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) odpověděl, že v kampani jsou zařazeny projekty, které obecně souvisejí s digitalizací a využitím techniky ve vzdělávání. ŘO v současné době sbírá příklady, jak se projekty úspěšně zapojily do boje s koronavirem, a zváží jejich doplnění.

Bc. Jan Frisch (ředitel odboru technické pomoci) doplnil, že jeden z takto medializovaných projektů se týká podpory vzdělávání ve zdravotnictví a zdravotnického personálu.

Informace k realizaci individuálních systémových projektů (IPs)

Mgr. Stanislav Tvaroh (ředitel odboru administrace projektů regionálního školství) dle prezentace (snímky č. 33–36) poskytl přehled a základní informace k pokroku v realizaci IPs. Dále uvedl obecné informace k dokumentu Charta projektu, který je zpracováván výhradně pro individuální projekty systémové. Avizoval, že v rámci příprav na nové programové období se zkušenosti z OP VVV přenesou do procesu řízení systémových projektů OP JAK. Na závěr své prezentace uvedl několik zajímavostí z realizace prezentovaných projektů P-KAP, SRP, PPUČ, MOV, SYPO a MPO-RIS3 (snímky č. 37 a 38).

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) poděkoval za prezentaci, která ozřejmuje přínos představených IPs, a předal slovo náměstkyni ředitele Národního pedagogického institutu ČR (NPI ČR).

Mgr. Alena Štěrbová (náměstkyně ředitele NPI ČR) poděkovala za možnost uvést prezentaci dvou projektů realizovaných NPI ČR, konkrétně projektů MOV a PPUČ. Uvedla, že všechny IPs realizované NPI ČR výrazně přispívají ke zvýšení kvality celého vzdělávacího systému v ČR. Prostřednictvím realizace klíčových aktivit se tato podpora dostává ve školách k ředitelům, učitelům, dětem, žákům i zřizovatelům. Vyjádřila přesvědčení, že i OP JAK bude navazovat na tyto důležité výstupy, výsledky a produkty stávajícího OP VVV a bude tak možné významnou měrou podpořit realizaci Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+. Zmínila některé cíle této strategie: důraz na společné vzdělávání, odstranění disparit v znevýhodněných regionech, zásadní revize rámcových vzdělávacích programů, inovace oborové soustavy a cílená podpora učitelů, managementu škol a jejich zřizovatelů. Uvedla, že se těší na další spolupráci a popřála další úspěšné jednání MV.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) poděkoval za vyjádření a ocenil práci NPI ČR, který převzal a transformoval role dvou původních institucí (Národního ústavu pro vzdělávání a Národního institutu pro další vzdělávání) ku prospěchu všech učitelů, dětí, žáků, studentů i zřizovatelů.

Modernizace odborného vzdělávání (MOV)

Ing. Martina Ondrouchová, Ph.D. (NPI ČR) představila IPs MOV dle prezentace (snímky č. 41–53 a příloha k prezentaci č. 6), který ukončil svou realizaci 30. dubna 2020.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) poděkoval za prezentaci projektu MOV, který naplnil očekávání a pomohl proměně odborného vzdělávání.

Systémová podpora implementace a řízení Národní RIS3

Ing. Ivana Križanová (MPO) představila realizaci IPs Systémová podpora implementace a řízení Národní RIS3 dle prezentace (snímky č. 54–57 a příloha k prezentaci č. 11).

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) poděkoval za prezentaci projektu RIS3, který je důležitý pro naplňování RIS3 i v novém programovém období.

Podpora budování kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v předškolním a základním vzdělávání – Podpora práce učitelů (PPUČ)

Mgr. Petr Naske (NPI ČR) představil realizaci IPs PPUČ dle prezentace (snímky č. 58–69 a přílohy k prezentaci č. 9a a 9b).

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) poděkoval za prezentaci projektu PPUČ, ocenil výsledky, kterých projekt dosáhl, a vyzdvihl jeho nezastupitelnou úlohu v oblasti propojování zdrojů, projektů i jejich výstupů, což podstatným způsobem pomáhá jejich využití.

Evaluace OP VVV

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) konstatoval, že realizace IPs představuje velký objem intervencí a poměrně náročné projekty, které mají celorepublikový dopad. ŘO jim věnoval detailní pozornost v evaluacích, aby se zjistilo, co se v nich podařilo a co lze zlepšit při přípravě systémových projektů pro budoucí programové období. Požádal Ing. Mrózkovou a Ing. Bohatcovou o představení výsledků evaluací.

Ing. Michaela Mrózková (odbor koncepce a vedení OP) dle prezentace (snímky č. 75–77) představila výsledky evaluací IPs a dalších projektů v regionálním školství. Uvedla, že evaluace systémových projektů probíhaly pravidelně, což umožnilo efektivně pracovat se zjištěními a v případě identifikace některého slabého místa ještě během realizace IPs posílit aktivity tak, aby došlo k efektivnímu naplnění jejich účelů a cílů.

Z evaluací IPs a dalších projektů v regionálním školství vyplynulo, že se aktéři v území v oblasti vzdělání naučili spolu komunikovat, definovat potřeby, plánovat a řídit; jak na krajských, tak na místních úrovních. Na základě vzájemné spolupráce a sdílení poznatků a zkušeností nyní dochází k větší otevřenosti škol. Významný posun během implementace OP VVV nastal ve vnímání inkluze a realizaci inkluzivních principů. Školy díky projektovým aktivitám OP VVV mají v současné době metodickou i personální podporu pro odbornější a individuálnější přístup k dětem a žákům. Dále vznikají výukové materiály, u kterých je oproti OP VK důrazněji zaručena garance kvality. Pandemie urychlila zejména digitalizaci pro vzdělávání, kde se osvědčily např. webináře realizované v rámci IPs SYPO a možnost nákupu ICT vybavení prostřednictvím šablon.

Jako slabá místa IPs byla identifikována omezená reflexe konkrétních potřeb škol, protože malé školy čerpají menší objem prostředků než velké školy. Vznikl velký počet projektů, výstupů (metodik, školení, portálů), čímž došlo až k přesycení systému na úrovni škol. S tím mj. souvisí i nízká návštěvnost portálů se zveřejněnými výstupy, což potvrzuje nízký počet opakujících se návštěv i doba strávená na příslušném webu.

Na závěr uvedla, že doporučení formulovaná na základě výsledků evaluací v regionálním školství z OP VVV se uplatnila ve strategických a koncepčních dokumentech, mezi které patří i Programový dokument OP JAK, a dále se s jejich uplatněním počítá při zacílení a formulaci konkrétních podporovaných aktivit výzev financovaných z OP JAK. Optimalizace procesu poskytnutí podpory v OP JAK by měla být zajištěna prostřednictvím menšího počtu výzev a projektů včetně systémových, které by měly mezi sebou více kooperovat. Aktivity OP JAK by měly navázat na výstupy vytvořené v rámci OP VVV a prostřednictvím vybraných aktivit OP JAK by měly být školám vhodným způsobem distribuovány včetně jejich aktualizace s ohledem na nové poznatky a aktuální potřeby v oblasti vzdělávání.

Informovanost škol je vesměs dobrá. V rámci šablon školy využívají informační linku. Prostor je v předávání informací ředitelům v širším kontextu, jak konkrétní aktivita zapadá do celkové strategie MŠMT.

Mgr. Kateřina Bohatcová (odbor koncepce a vedení OP) dle prezentace (snímky č. 78–82) představila výsledky jedné z nejnovějších evaluací, která proběhla v období probíhající pandemie. Jejím předmětem bylo vyhodnocení projektů pedagogických fakult (dále PedF) a fakult vzdělávajících učitele (dále FVU) financovaných z OP VVV. Konkrétně se jednalo o 101 projektů financovaných v rozsahu 3,9 mld. Kč (z toho 1,2 mld. Kč PedF; 1,7 mld. Kč FVU; zbývající prostředky byly určeny do regionálního školství, projektů, do kterých byly PedF a FVU zapojeny v roli expertů, partnerů apod. Zdůraznila důležitý závěr, ke kterému evaluátoři dospěli, a sice že dochází ke zvyšování kvality pregraduální přípravy učitelů, byly však identifikovány i výrazné rezervy a bariéry v této oblasti. Představila hlavní závěry a doporučení evaluace týkající se zejména postupného zvyšování kvality praktické i didaktické přípravy budoucích učitelů, kompetencí VŠ pracovníků a materiálně technického vybavení. Výsledky z evaluace budou využity nejen při přípravě budoucího programového období, ale budou sloužit i jako zdroj pro Konceptci pregraduální přípravy učitelů.

Evaluace bude zveřejněna na webových stránkách MŠMT: <https://opvvv.msmt.cz/vice/evaluace-op-vvv>.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) poděkoval za prezentaci a konstatoval, že PedF a FVU jsou základem pro proměnu regionálního školství. Jedná se o dlouhodobý proces, který má několik složek. Jednou složkou je zvyšování platů učitelů v regionálním školství na 150 % průměrného platu z roku 2017. Tento závazek bude splněn od podzimu tohoto roku a bude se blížit v průměru 45 tisícům korun hrubého platu. Druhou složkou je atraktivita učitelské profese pro mladé lidi, která souvisí také s fungováním PedF a FVU a s jejich zaměřením na praxi. Vzhledem k tomu, že je důležité pokračovat v intervencích pro PedF a FVU i v OP JAK, jsou závěry této evaluace velmi důležité. Poděkoval za práci na přípravě této evaluace.

Požádal Ing. Mrózkovou o zodpovězení dotazu v chatu, zda systémové projekty přispěly k inkluzi romských dětí v mateřských a základních školách.

Ing. Michaela Mrózková (odbor koncepce a vedení OP) reagovala na dotaz k podpoře pro romské žáky v rámci systémových projektů. V této souvislosti konkrétně zmínila projekty APIV A a B a projekt IKV, který prostřednictvím Agentury pro sociální začleňování systémově působí v sociálně vyloučených

lokality. Zároveň dodala, že v oblasti inkluze lze na úrovni podpořených MŠ a ZŠ deklarovat celorepublikový posun ve smyslu významného zlepšení.

Informace o přípravě OP JAK

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) představil stav přípravy OP JAK. Informoval, že návrh Programového dokumentu OP JAK byl zaslán do mezirezortního připomínkového řízení a ŘO aktuálně vypořádává připomínky, které v této souvislosti obdržel. Paralelně probíhá i připomínkování ze strany Rady vlády pro výzkum, vývoj a inovace a očekává se obdržení připomínek ze strany EK od DG EMPL a DG REGIO.

Dle prezentace (snímky č. 83–99) představil strukturu OP, rozpočet i jednotlivé priority, příspěvek OP JAK k naplnění RIS3 strategie a indikativní přehled intervencí pro úvodní období implementace.

Zdůraznil, že v Prioritě 1 se mezi prvními plánovanými intervencemi počítá s výzvou zaměřenou na špičkový výzkum, kde se očekává náročný proces hodnocení projektů se zapojením zahraničních expertů. Z důvodu naplnění pravidla N+3 se též hned v úvodu počítá s vyhlášením výzvy Ph.D. Infra, kde existuje předpoklad vysoké akcelerace čerpání prostředků v úvodní fázi realizace projektů. Jako třetí klíčovou výzvu z hlediska časového harmonogramu zmínil Teaming CZ, která bude podporovat komplementaritu a návaznost komunitárních a kohezních programů a musí respektovat termíny stanovené z úrovně EK.

V Prioritě 2 v oblasti regionálního školství dostanou přednost výzvy na Šablony, kde je nutno zajistit návaznost projektů současného a budoucího programového období jak z hlediska časového, tak i kvalitativně a kvantitativně.

Závěrem představil harmonogram přípravy OP JAK a přípravné kroky směřující k předložení programu do 15. 9. 2021 vládě České republiky. První výzvy budou vyhlášeny po schválení programu ze strany EK, ke kterému by mohlo dojít na začátku roku 2022.

Cinzia Masina (EK, DG EMPL) potvrdila, že zástupci EK obdrželi OP JAK k připomínce, a sdělila, že existují dvě témata k jednání, na kterých je nutno dosáhnout shody. První se týká záměru České republiky převést 10 % prostředků z ESF+ do kohezních fondů, v druhém případě je intenzivně diskutován způsob podpory romské populace a vyčlenění prostředků na projekty s touto tematikou. Vyjádřila přesvědčení, že se brzy dosáhne shody v těchto problematikách tak, aby program mohl být dopracován a předložen vládě České republiky v předpokládaném zářijovém termínu.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) vysvětlil, že se v případě 10 % snížení prostředků ESF+ jednalo o politické rozhodnutí vlády České republiky a, i když MŠMT společně s MPSV vyjádřilo při projednávání nesouhlas, nebylo možno toto rozhodnutí zvrátit.

K druhému bodu vysvětlil, že ŘO byl a je připraven o tomto tématu jednat. Proběhlo několik schůzek se zástupci romské menšiny, kde byly představeny typové intervence. Na cílech a principu těchto intervencí došlo ke shodě. Nebylo však dosud rozhodnuto, jak tyto intervence v rámci chystaného operačního programu pojmout. Jejich realizace je možná jak prostřednictvím samostatného specifického cíle j (dříve viii a), tak i mimo něj. ŘO zastává názor, že vyčleňovat specificky romské intervence do samostatného specifického cíle není vhodné. ŘO je připraven dál diskutovat se všemi zúčastněnými stranami důvody, které k tomuto názoru vedou. Vývoj může ovlivnit i připravovaná Strategie romské integrace, která by měla být v následujících týdnech schválena vládou České republiky. ŘO se obává, že aplikace samostatného cíle pro Romy by mohla vést k nechtěným situacím,

kdy by např. ředitel školy v projektech musel žádat o podporu na pozici školního asistenta pro romské dítě a vedle toho na pozici školního asistenta pro dítě majoritní populace.

Další úskalí představuje sběr dat. ŘO má k dispozici stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů, že lze sbírat data typu „odhady“, nikoliv data adresná, aniž by došlo ke změně české legislativy.

Zdůraznil úsilí MŠMT podporovat romskou menšinu, zmínil připravovanou samostatnou výzvu pro romské organizace a další plošné intervence v MAPEch i KAPEch. Je záměr na pedagogických fakultách podporovat budoucí učitele v dovednostech, které je naučí reflektovat romská specifika. Toto vše v rámci konceptu podporovaného MŠMT. Nyní se očekává, jak dopadnou následná jednání k této problematice, která jsou vnímána jako zásadní pro strukturu OP JAK.

Požádal o vyjádření členy MV.

Pavel Tychtl (EK, DG EMPL) uvedl, že chápe, že se situace vyvíjí, není ještě definitivní stanovisko a posouvá se i pozice ŘO k problematice samostatného specifického cíle pro Romy, který je zásadní otázkou nejen pro přijetí celého OP JAK, ale zejména pro úspěšnou integraci a participaci Romů v ČR. Vyzval k vyjádření pana Kumara Vishwanathana.

Mgr. Sri Kumar Vishwanathan (Vzájemné soužití, o.p.s.) označil dělení podpory na romskou a majoritní za zavádějící. Upozornil na nutnost používat princip „explicitní nikoliv exkluzivní“, který říká, že podpora pro romské děti musí být explicitně (jasně) vyslovená, nikoliv však „exkluzivně“ určená jen pro romské děti. Upozornil na princip inkluze, tedy aby všechny děti chodily do školy spolu a naučily se spolu žít. Evropské zdroje nemohou být použity pro další rozdělování společnosti.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) poděkoval za vstup a sdělil, že s tímto principem naprosto souhlasí a nenachází v něm rozpor. Obává se však, že s ohledem na principy implementace plynoucí z aplikace legislativy pro evropské fondy povede vyčlenění samostatného specifického cíle pro Romy právě k té exkluzi a ke specifické podpoře pouze Romů. Vysvětlil, že použití principu „explicitní nikoliv exkluzivní“ umožní v rámci současného nastavení OP JAK směřovat potřebnou intenzivní podporu do oblastí se silným zastoupením Romů a reflektovat tak potřeby Romů v těchto územích. Existuje shoda v principech, jak a kam by se měla podpora Romů směřovat, nepanuje však shoda na „technickém řešení“, jak tuto podporu do rámce operačního programu zasadit.

Pavel Tychtl (EK, DG EMPL) poděkoval panu Kumarovi Vishwanathanovi za vysvětlení rozdílu mezi pojmy „explicitní a exkluzivní“ i za osvětlení stanoviska ŘO. Dodal, že specifický cíl, tak jak je nastavený, podporuje socio-ekonomickou integraci marginalizovaných skupin jako jsou Romové, ale také dalších socio-ekonomicky znevýhodněných skupin. Vyjádřil se k problematice sběru dat s tím, že EK zaujímá postoj, že pokud jsou data anonymizovaná, je možno je shromažďovat, obdobně jako v OP VVV, kde probíhá sběr dat prostřednictvím kvalifikovaných odhadů. Tyto odhady by mohly být doplněny dalšími cílenými studii zaměřenými na cílové skupiny, kterými by se zpřesňovaly kvalifikované odhady. Tím se sběr dat již nejeví jako zásadní problém. EK nejde o exkluzivitu podpory, ale o to, aby se vytvořilo propojení mezi různými skupinami společnosti. Tedy o aplikaci principů tolerance a solidarity, které zmiňoval již Jan Amos Komenský. Zavedení romského specifického cíle je z pohledu EK zásadní, bude na něm trvat a je důležité najít řešení, jak tento specifický cíl naplnit jak obsahově, tak aby přispěl k integraci a participaci Romů a nevytvořil náznak toho, že se jedná o exkluzivní přístup. Vyjádřil přesvědčení, že takové řešení je možné najít.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) poděkoval za příspěvek k tématu a poznamenal, že v textu OP JAK, který je v současné době v připomínkovém řízení, je opakovaně k této problematice uvedený explicitní přístup. Pokud bude ze strany EK trvat požadavek na samostatný specifický cíl,

povede to naopak k exkluzivnímu přístupu, tj. k opačným intervencím, než se kterými ŘO chce pracovat. ŘO nezbývá než tento požadavek akceptovat tak, jako musí pracovat s dalšími „politickými“ rozhodnutími, které ovlivňují budoucí implementaci programu.

Ing. Kateřina Budínová (MPSV) vyjádřila podporu názoru MŠMT a sdělila, že také Operační program Zaměstnanost+ specifický cíl viii a) zavede, pokud to bude podmínkou pro schválení OP. I podle jejich názoru to bude znamenat, že budou vyhlášeny specifické výzvy a budou se realizovat specifické projekty, které budou Romy spíše vyčleňovat. Z projektů na podporu zaměstnanosti plyne zkušenost, že je mnohem lepší mít projekty, kde se nepracuje jenom s cílovou skupinou Romů a nedochází tak k určité izolovanosti účastníků. Stejně tak u znevýhodněné mládeže velmi dobře fungují interakce s majoritní skupinou. Na MPSV byl připraven podrobný materiál, který vysvětluje, jak chtějí v OP Zaměstnanost+ přistupovat k zapracování opatření ze Strategie romské integrace. Reakce z nevládních romských organizací nebyla příliš konstruktivní a soustředila se pouze na zařazení specifického cíle do operačního programu.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) poděkoval za vyjádření paní ředitelce Budínové. Členy MV informoval, že 23. jednání MV OP VVV se uskuteční 2. prosince 2021. Příprava OP JAK však bude stále pokračovat. Bude probíhat příprava jak samotného programového dokumentu, tak i příprava implementační struktury včetně přípravy Monitorovacího výboru OP JAK.

Cinzia Masina (EK, DG EMPL) poděkovala za prezentaci a také za otevřenost v diskusi k neuzavřeným tématům s tím, že se těší na další diskuze a jednání.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV) poděkoval všem za účast na jednání MV v distanční online podobě a vyjádřil naději, že brzy budou zase probíhat jednání Monitorovacího výboru OP VVV prezenční formou.

Konec jednání v 12:30

Hlavní závěry MV OP VVV

MV OP VVV:

- schválil navrženou Revizi programového dokumentu OP VVV;
- schválil Výroční zprávu o implementaci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání za rok 2020;
- vzal na vědomí Pololetní vyhodnocení Strategického realizačního plánu OP VVV na rok 2020.

Přílohy zápisu:

P1 Prezenční listina z 22. zasedání MV OP VVV

P2 Prezentace 22. zasedání MV OP VVV, včetně příloh

Stanovisko ŘO OP VVV k projektu CZ.02.3.61/0.0/0.0/19_075/0016447, název projektu „Prosaďme inkluzivní vzdělávání dětí!“, příjemce Vzájemné soužití o.p.s.

Usnesení č. 1 k návrhu revize OP VVV

Usnesení č. 2 k Výroční zprávě o implementaci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání
za rok 2020

Usnesení č. 3 k Pololetnímu vyhodnocení Strategického realizačního plánu OP VVV na rok 2020

Zapsala: Mgr. Irena Tauferová (sekretariát MV)

Schválil: PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV)

V Praze 3. června 2021

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. v. r.
předseda MV